

SCHETS VAN DE VOORJAARSTREK BIJ PARNASSIA IN 1989

Hans Groot

Inleiding

Evenals in 1988 is in het voorjaar van 1989 landtrek geteld op de telpost bij Parnassia in de Kennemerduinen. Afgezet tegen de leuke resultaten van 1988 (zie Geelhoed, 1989), viel de waargenomen trek in het afgelopen voorjaar enigszins tegen. Dit artikel beoogt een kleine impressie te geven van de geregistreerde trek aan de hand van een algemeen stukje over de resultaten en een gedetailleerde tabel.

Telpost en telmethode

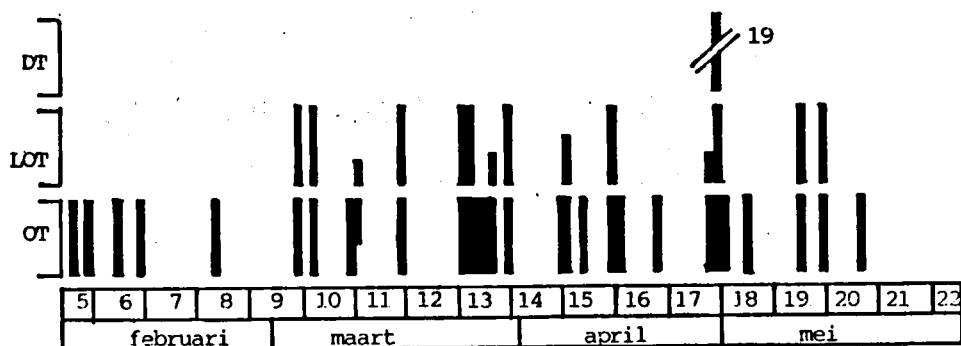
De tellingen zijn dus gehouden vanaf een duintop ten zuidoosten van restaurant Parnassia in de Kennemerduinen en wel volgens de "LWVT-methode". Voor een uitvoerige uitleg omtrent de telpost en telmethode verwijs ik naar andere artikelen over trek-tellingen bij Parnassia (b.v. Geelhoed, 1989 of Groot, 1989).

Telperiode

Tussen 1 februari en 1 juni is op 29 dagen geteld. In totaal werden 105,5 uren volgemaakt, ongeveer de helft van het aantal uren in 1988. Figuur 1 toont dat er zeer weinig geteld is in februari en mei en redelijk weinig in maart en april. Derhalve is een uitgebreid overzicht van de trek niet mogelijk en dient men bij de interpretatie van de telresultaten de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Tellers

Naast enige incidentele "naar-boven-lopers" worden de volgende tellers bedankt: Paulo van Breugel, Fred Cottaar, Steve Geelhoed, Amon Gouw, Berry van der Hoorn, Evert van Huijssteden, Richard Joosten, Guido van Leeuwen, Pim de Nobel, Johan Stuart en Marianne Willems.

Figuur 1. Verdeling van de tellingen voorjaar 1989 per standaardweek, waarbij 1 millimeter één dag is en 7 mm één week is op de x-as. Op de y-as is de lengte van de OT, LOT en DT in kwartieren weergegeven, waarbij geldt: 1 millimeter = één kwartier.

Resultaten

In totaal zijn 12.263 exx. van 93 verschillende soorten geteld. Over de oorzaken van dit lage aantal getelde vogels kan men speculeren. Wellicht trad er minder stuwning op dan in het voorjaar van 1988 en vlogen de vogels meer verspreid terug naar hun broedgebieden. Het weer (een zeer zachte winter en een (veel) te koude aprilmaand) kan ook een ongunstige invloed op het trek-tellen gehad hebben. Uiteraard is het lage aantal teluren ook debet aan de mindere resultaten.

De beste trek is waargenomen in (vooral) maart en de eerste helft van april. In mei waarin vaak sterke trek kan optreden is amper geteld. In februari, de andere maand met weinig tellingen, was de trek van waterwild dominant, vooral op 11 februari, toen verschillende groepen eenden (Bergeend, Sminent, Wintertaling, Wilde Eend, Pijlstaart en Toppereend) overtrokken. Verder was er redelijke trek van Wulp, Kokmeeuw, Veldleeuwerik, Kramsvogel en Spreeuw, allen soorten die de trek vroeg in het seizoen inzetten. In maart werd op verscheidene dagen goede trek vastgesteld, met als topdag 6 maart (o.a. 496 Grauwe Ganzen, 3 Lepelaars, 331 Houtduiven, 81 Veldleeuweriken, 2 Boomleeuweriken, 12 Grote Lijsters en 60 Rietgorzen in 5 uur tellen). Verder trokken in

Tabel 1a. Getelde aantallen van enige soorten per standaardweek.

naard week	februari							maart							april							mei				totaal				
	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		30	01-06	07-13	14-20
datum	01-04	05-11	12-18	19-25	26-04	05-11	12-18	19-25	26-01	02-08	09-15	16-22	23-29	30-06	07-13	14-20														
Aalscholver	-	-	-	-	-	1	5	9	-	79	-	21	23	27	8	9	8	190												
Bl. Reiger	-	-	-	-	-	1	-	1	-	18	-	2	3	2	-	2	1	29												
Gr. Gans	11	-	-	-	-	496	1	-	23	-	20	-	-	-	-	-	551													
Smient	44	101	-	4	-	147	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	311													
Scholekster	-	10	-	-	8	23	2	-	25	15	24	10	97	166	142	82	604													
Kievit	-	6	-	-	2	73	1	-	18	-	4	3	-	-	-	1	98													
Wulp	-	22	-	10	27	20	2	-	16	1	11	-	-	-	-	-	109													
Kokmeeuw	-	30	-	39	35	178	350	-	602	5	74	1	7	85	3	5	1414													
Stormmeuw	4	5	-	7	7	21	11	-	50	4	72	28	24	57	4	3	297													
Kl. Mantelm.	-	-	-	-	3	9	3	-	365	26	21	118	6	7	17	5	570													
Gr. Mantelm.	18	6	-	-	17	17	4	-	43	-	2	1	1	-	-	-	109													
Holenduijf	3	7	-	-	5	6	-	-	11	2	4	-	-	-	-	-	38													
Houtduif	-	1	-	-	2	331	22	-	172	-	18	10	7	-	1	1	565													
Veldleeuw.	4	43	-	2	20	81	8	-	11	-	-	-	-	-	-	-	169													
Boerenzwa.	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	11	1	44	4	611	404	1079													
Graspieper	1	11	4	-	10	30	9	-	234	28	111	288	34	9	-	-	769													
Gele Kwik.	-	-	-	-	-	-	-	-	13	1	20	19	42	36	16	16	163													
Witte Kwik.	-	-	-	-	3	51	38	-	270	11	60	10	10	5	1	-	459													
Kauw	-	-	-	-	15	47	28	-	100	4	5	10	1	2	-	-	268													
Roek	-	-	-	-	-	2	8	-	13	-	11	9	2	-	-	-	50													
Spreeuw	42	459	-	37	71	423	192	-	1140	36	179	100	57	22	7	6	2771													
Kneu	-	-	-	-	1	4	-	-	119	13	89	163	47	6	-	-	450													
Rietgors	-	1	-	-	2	4	77	15	-	37	1	9	2	8	2	-	158													

Tabel 1b. Totalen overige soorten.

Lepelaar	8	Bontbekplevier	3	Boompieper	28
Knobbelzwaan	22	Morinelplevier	1	Oeverpieper	7
Rietgans	6	Goudplevier	1	Grote Gele Kwik.	2
Kolgans	141	Zilverplevier	1	Heggemus	4
Brandgans	115	Bonte Strandl.	7	Merel	4
Rotgans	66	Kemphaan	1	Kramsvogel	157
Nijlgans	22	Watersnip	1	Zanglijster	7
Wintertaling	46	Grutto	14	Koperwiek	22
Wilde Eend	35	Rosse Grutto	27	Grote Lijster	18
Pijlstaart	45	Regenwulp	6	Pimpelmees	4
Slobeend	84	Tureluur	64	Koolmees	6
Toppereend	51	Groenpootruiter	2	Ekster	14
Grote Zaagbek	6	Dwergmeeuw	30	Zwarte Kraai	31
Middelste Zaag.	6	Drieteenmeeuw	1	Ringmus	55
Bruine Kiekend.	1	Visdief	16	Vink	31
Blauwe Kiekend.	2	Zwarte Stern	5	Keep	14
Sperwer	5	Tortelduif	1	Groenling	49
Zwarte Wouw	1	Turkse Tortel	31	Putter	42
Buizerd	4	Grote B. Specht	1	Sijs	9
Torenvalk	4	Gierzwaluw	8	Frater	2
Boomvalk	2	Boomleeuwerik	2	Barmsijs	3
Kluut	18	Oeverzwaluw	32	IJsgors	4
Kleine Plevier	2	Huiszwaluw	17	Geelgors	3

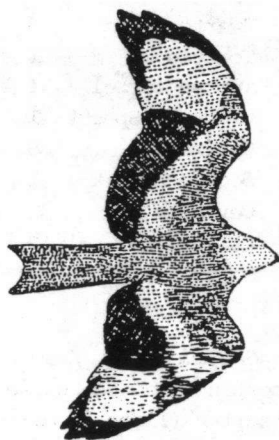
deze maand nog veel eenden, meeuwen, Kauwen, Spreeuwen, Witte Kwikstaarten. Leuke soorten waren de Zwarte Wouw op 26 maart, twee Grote Gele Kwikstaarten (11 en 27 maart) en een IJsgors op 29 maart. Gedurende de maand april waren de opvallendste trekvogels de Graspieper (264 exx. in 2½ uur op 16 april), Gele Kwikstaart, Kneu (143 exx. in 2½ uur op 16 april), 3 IJsgorzen (op 1, 16 en 28 april, de laatste een prachtig mannetje in zomerkleed) en 3 Geelgorzen (op 9, 16 en 21 april. De paar dagen waarop in mei geteld is leverden opvallende trek van de Scholekster (142 exx. in 2½ uur op 3 mei) en Boerenzwaluw op en leuke soorten als Morinelplevier (één op 11 mei) en Oeverzwaluw.

Tot zover dit zeer globale overzichtje. Meer cijfermateriaal is te vinden in de tabel.

Literatuur

- Geelhoed, S., 1989. Impressie van de voorjaars trek in 1988. Fitis 25 (1): 2-12.
- Groot, H., 1989. Indrukken van de najaars trek in 1988 bij telpost Parnassia. Fitis 25 (3): 110-123.

H. Groot, J.T. Cremerlaan 72, Santpoort-Noord

Zwarte Wouw.

Tekening: Guido van Leeuwen.